

Bo koronavirus okužil tudi kitajsko gospodarstvo?

Od 25. do 31. januarja 2020

Izredna odločitev WHO zbuja nelagodje v globalnih verigah vrednosti

Razglasitev Svetovne zdravstvene organizacije o izrednih zdravstvenih razmerah po svetu zaradi koronavirusa ni več tako nedolžna novica za svetovno gospodarstvo, saj ima implikacije na nižjo porabo (predvsem) azijskih potrošnikov (ljudje se izogibajo večjih trgovskih centrov), na manjšo frekvenco poslovnih srečanj s poslovneži iz Kitajske kot tudi na manjše trošenje kitajskih turistov v tujini. Rusija je že zaprla meje s Kitajsko, da bi preprečila širjenje virusa na svoje ozemlje, prav tako pa so začasno zaustavili elektronsko izdajo vizumov za kitajske državljane. Gospodarstvo Kitajske je po pomenu 3. najmočnejše na svetu (15 % svetovnega BDP) in je za razviti svet pomembno tudi z vidika verig vrednosti pri elektronski in kemični industriji. Nekatere pošiljke izvoznega blaga bodo zaradi izbruha virusa zamaknjene, kar bo pomenilo zamude v celotni verigi, ki je odvisna od teh izdelkov. Dejanski vpliv na kitajsko gospodarstvo je odvisen od dolžine razglasitve izrednih razmer, ki je na drugi strani odvisna tako od hitrosti širjenja virusa kot od potencialnega razvoja cepiva. Med večjimi evropskimi gospodarstvi bo zaradi težav na Kitajskem najbolj prizadeta Nemčija, ker je kitajski trg za njihove multinacionalke bistvenega pomena za ohranjanje visoke dobičkonosnosti svojega poslovanja. V Sloveniji bi lahko beležili zamike pri dobavi ključnih uvoznih izdelkov iz Kitajske, ki so še posebej relevantni za domačo kemično industrijo (letni uvoz v višini 200 mio EUR). To bi pomenilo višje stroške vhodnih surovin ali pa zamike pri tekoči proizvodnji kemičnih izdelkov. Strah pred virusom je do določene mere upravičen, saj je v enem mesecu že toliko okuženih na svetu, kot jih je bilo v devetih mesecih zaradi SARS-a. Neposreden izvoz Slovenije na Kitajsko je marginalen, saj smo v zadnjem letu na Kitajsko izvozili za 270 mio EUR izdelkov, od tega največ električnih strojev in naprav, vozil in industrijskih strojev. Vsaj še enkrat toliko izvozimo posredno, preko večjih evropskih multinacionalk.

Avstrijska industrija v januarju precej bolj optimistična

Stanje avstrijskega gospodarstva je za Slovenijo relevantno, saj je to naša četrta najpomembnejša izvozna država ter ima prav tako močno razvito avtomobilsko industrijo. Januarski indeks nabavnih managerjev se je močno povečal (s 46 v decembru na 49,2) na najvišjo vrednost v zadnjih devetih mesecih. Nova izvozna naročila so se povečala, in sicer prvič po 16-ih mesecih. Prav tako so se izboljšala njihova pričakovanja. Proizvajalci končnih izdelkov za potrošnike (bela tehnika ipd.) ter investicijskih dobrin (strojev, avtomatizacije) so beležili rast, medtem ko proizvajalci vmesnih dobrin še beležijo padce. Pomembno je izpostaviti, da so avstrijska podjetja pri sebi zniževala zaloge, kar je skladno z nižjimi naročili v predhodnih mesecih, zdaj pa je pričakovati, da se bodo te v prihodnjih mesecih povečale.

Število tujcev v Sloveniji še vedno močno narašča

Po podatkih Statističnega urada RS se je število prebivalcev Slovenije v tretjem četrletju leta 2019 povečalo za 4.750 na 2.094.060, pri čemer se je število državljanov Slovenije zmanjšalo za 124, število tujih državljanov pa se je povečalo za skoraj 4.900 (3,3 %). 1. oktobra 2019 je 153 tisoč tujcev predstavljalo 7,3 % vseh prebivalcev Slovenije. Ti podatki so skladni z našimi pričakovanji, da razmere na trgu dela narekujejo večji pritek delovne sile iz tujine. Nižje število domačih državljanov odraža trend izseljevanje, ki pa je bil precej nižji kot v predhodnih četrletjih. Dinamika pri notranjih selitvah (28 tisoč v 3. četrletju; +4,4 % glede na 3. četrletje 2018) je povezana tudi s povečano stopnjo fluktuacije pri delovnih mestih v gospodarstvu, kar je običajen pojav, ko stopnja brezposelnosti upade pod naravno ter se delodajalci borijo za primerne kadre. Pozitivno za prihodnjo gospodarsko rast je, da je bil v prvih devetih mesecih naravni prirast pozitiven (+440), kar je bilo podobno kot v letu 2018. Na drugi strani je število sklenjenih zakonskih zvez vseeno upadlo, in sicer za desetino na 2.600. Število razvez je na drugi strani ostalo podobno visoko, pri 500.

ECB poroča o zmanjšanem zanimanju podjetij za nova posojila

ECB je v zadnji anketi o posojilni dejavnosti podjetij v območju evra v zadnjem četrletju 2019 ugotovila, da se zanimanje podjetij za podjetniška posojila znižuje, kot se tudi njihove investicije (padec ni velik). Na drugi strani se povpraševanje pri posojilih za prevzeme in združitve povečuje, vendar to ne povečuje agregatnega BDP (pomeni le spremembo lastništva). Na drugi strani se dinamika pri posojilih gospodinjstev krepi.

Vse tiho o širitvi EU na zahodni Balkan

V torek (28. 1. 2020) smo pričakovali, da bo EU predstavila nov način širitve na države zahodnega Balkana, vendar je k zamudi prispevalo nasprotno stališče Nemčija in Francije. Francoski pomisleki so povezani z zahtevo, da mora EU najprej okrepiti svoje lastne inštitucije, preden lahko nadaljuje s širitvijo. Kanclerka Merklova vztraja pri pričetku pogajanj z Albanijo in Severno Makedonijo. Pri tem je še posebej nezadovoljna Severna Makedonija, saj je pristala na dogovor o spremembi imena pod pogojem obljube članstva v EU.

Dogodki v prihodnjem tednu: ponedeljkovi indeksi nabavnih managerjev

Dan objave	Kazalec	Vir oz. poročevalec	Pomen
3. 2. 2020, ponedeljek	Indeks nabavnih managerjev v industriji v ASEAN regiji, januar 2020	IHS Markit	Razpoložanje azijskih proizvajalcev
3. 2. 2020, ponedeljek	Indeks nabavnih managerjev v industriji glavnih evropskih državah, januar 2020	IHS Markit	Razpoložanje evropskih proizvajalcev
3. 2. 2020, ponedeljek	Indeks nabavnih managerjev v industriji v svetu, januar 2020	JP Morgan	Razpoložanje v svetovni predelovalni dejavnosti po sektorjih
4. 2. 2020, torek	Indeks nabavnih managerjev v gradbeništvu v območju evra, januar 2020	IHS Markit	Dinamika prihodnje gradbene aktivnosti
5. 2. 2020, sreda	Indeks nabavnih managerjev v ZDA v storitvenih dejavnostih	Institute for Supply Management	Dinamika v največjem svetovnem gospodarstvu je ključna za svetovno gospodarsko rast
5. 2. 2020, sreda	Indeks cen življenjskih potrebščin, Slovenija, januar 2020	Statistični urad RS	Spremembe cen pri blagu in storitvah
5. 2. 2020, sreda	Izvoz in uvoz blaga, Slovenija, december 2019	Statistični urad RS	Gibanja odražajo dinamiko v industriji in domači potrošnji
7. 2. 2020, petek	Povprečni urni zaslužki v ZDA, januar 2020	U.S. Bureau of Labor Statistics	Vpliv na gibanje domače potrošnje v ZDA

Bojan Ivanc, CFA, CAIA
glavni ekonomist pri Analitiki GZS

Semafor napovedi

Kazalnik	Zadnja/predhodna vrednost	Ciljna vrednost (ocena Analitike GZS)	Stopnja negotovosti ocene (1=nizka, 5=zelo visoka)
Sprememba cen življenjskih potrebščin, Slovenija, januar 2020	1,8 % (dec. 19/ dec. 18)	1,6 % (jan. 20/jan. 19)	2
Indeks nabavnih managerjev v ZDA v storitvenih dejavnostih, januar 2020	55,0 (dec. 19)	54,5	3
Rast izvoza in uvoza blaga, Slovenija, december 2019	4 % (nov. 19/ nov. 18)	3 % (dec. 19/ dec. 18)	4